

טורטיקוליס והטיית צוואר Lateral head tilt

זהו מצב בו יש העדפה של סיבוב הראש לצד אחד ו/או קירוב אוזן לכתף בצד אחד מה שעלול להשפיע על הסימטריה של הפנים והגולגולת.

מבחינים בין טורטיקוליס מולד לנרכש:

טורטיקוליס מולד - מצב המושפע מהמנח בו שכב התינוק ברחם אמו או בגלל מתיחת שריר ה Sternocleidomastoid (SCM) במהלך לידה בה נדרש חילוץ מהיר (לדוגמא, לידה מכשירנית). לעיתים אפשר להרגיש בגוש קטן באמצע שריר הצוואר המעיד על תהליך ההחלמה מהמתיחה.

טורטיקוליס נרכש - התפתחות של העדפת סיבוב ראש לצד אחד מסיבות מגוונות, מה שגורם לשריר ה SCM בצד הנגדי להתקצר.

סיבות אפשריות:

- השכבה בעיקר על הגב ו/או המנעות מהשכבה פעילה על הבטן בעירנות ובהשגחה.
- ריפלוקס/בקע סרעפתי- הטיית הראש לצד אחד מקלה על הצריבה הנגרמת מחזרת מיצי קיבה חומציים מהקיבה לושט.
- ליקויי ראייה- כגון פזילה, חוסר איזון בין שרירי גלגל העין- הטיית הראש תהווה פיצוי למיקוד מבט ו/או שמירת חדות הראיה.
- פגיעה במערכת העצבים- לדוגמא, מתיחת שריר ה SCM בעקבות תאונת דרכים, טונוס לא תקין.

השלכות אפשריות של העדפת סיבוב הראש לצד אחד:

- אסימטריה מבנית בגולגולת- השטחת גולגולת אחורית בצד אחד
- אסימטריה בפנים- גודל לחיים לא שווה, גודל עיניים לא שווה (עין אחת פחות נפתחת)
- אסימטריה בקשר עין יד
- העדפת שימוש ביד אחת טרם התפתחות דומיננטיות
- עיכוב בהתפתחות קו האמצע
- הפרעה בניסיון התחושת מוטורי
- אסימטריה באבני הדרך המוטוריות
- אסימטריה בהתפתחות השליטה היציבתית
- השלכות קוסמטיות פסיכוסוציאליות

מומלץ לפנות לרופא הילדים במידה ויש חשד לטורטיקוליס להתייעץ עימו על הצורך בטיפול פיזיותרפיה. במידה ורופא הילדים אינו רואה צורך בטיפול יש להמשיך מעקב אצל רופא הילדים.

על מנת לטפל בטורטיקוליס, מעבר לטיפול הפיזיותרפיה, המטפלים העיקריים יודרכו לתרגול עצמאי בבית מספר פעמים ביום הכולל מתיחות של השריר המקוצר וחיזוק השריר בצד הנגדי.

בדרך כלל יופנו ההורים לאורתופד ילדים למעקב ולעיתים לנוירולוג ילדים. ישנם מקרים בהם למרות הטיפול הפיזיותרפי אין שיפור מספק וייתכן שהמטופל יופנה לבדיקות נוספות.

במקרים עקשניים כאשר אין שיפור כלל ייתכן והמטופל יופנה להמשך טיפול כירורגי.

לאחר אבחנה של טורטיקוליס, חשוב לפנות לטיפול פיזיותרפיה במהירות האפשרית!

ממחקרים עולה כי טיפול פיזיותרפי מוקדם מביא לשיפור מהיר ויעיל יותר בטורטיקוליס ולמניעה של עיכובים נלווים בהתפתחות של התינוק.

המלצות למניעת העדפת סיבוב ראש והשטחת גולגולת:

- השכבה על הבטן בעירנות ובהשגחה לפרקי זמן עולים בהדרגה.
- בהשכבה על הגב- מומלץ להחליף בין מיקום הראש והרגלים על מנת שהצד בו עיקר הגירויים מתרחשים יהיה פעם מימין ופעם משמאל
- האכלה מבקבוק כדאי לבצע פעם מימין ופעם משמאל